
Перший апеляційний
адміністративний суд

ДАЙДЖЕСТ

судової практики
Першого апеляційного
адміністративного суду

Рішення, внесені до ЄДРСР
за період з 25.02.2019 по 28.02.2019

Спори щодо припинення виплати пенсії внутрішньо-переміщеним особам

27 лютого 2019 року Перший апеляційний адміністративний суд розглянув за правилами спрощеного позовного провадження справу за позовом фізичної особи до управління Пенсійного фонду України про визнання бездіяльності протиправною, зобов'язання вчинити певні дії за апеляційною скаргою відповідача на рішення Луганського окружного адміністративного суду від 13 листопада 2018 року.

За результатами розгляду справи Перший апеляційний адміністративний суд зазначив про таке.

Звертаючись до суду з адміністративним позовом, фізична особа вказує, що органом Пенсійного фонду припинено виплату її пенсії з порушенням вимог чинного пенсійного законодавства.

Матеріали справи свідчать, що припинення відповідної виплати пенсії відбулось на підставі листа Головного управління пенсійного фонду, в якому повідомлялось про необхідність припинити соціальні виплати, у тому числі пенсії тим внутрішньо переміщеним особам, яких включено до списків осіб, наданих Службою Безпеки України, які, начебто, повернулись до попереднього місця проживання на непідконтрольній українській владі території до з'ясування обґрунтованості продовження виплати пенсії на підконтрольній території.

Розглядаючи справу по суті заявлених позовних вимог, Перший апеляційний адміністративний суд вказав, що припинення виплати пенсії, відповідно до частини першої статті 49 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» № 1058-VI (надалі – Закон №-VI) відбувається на підставі вмотивованого рішення пенсійного органу у разі: якщо пенсія призначена на підставі документів, що містять недостовірні відомості; у разі смерті пенсіонера; у разі неотримання призначеної пенсії протягом 6 місяців поспіль; в інших випадках, передбачених законом.

Втім, відповідно до матеріалів справи, рішення про припинення виплати пенсії органом пенсійного фонду не приймалось, у зв'язку із чим, Перший апеляційний адміністративний суд погодився з висновком суду першої інстанції, який встановив порушення відповідачем вимог статті 19 Конституції України, частини 1 статті 49 Закону № 1058-VI, оскільки позивачу зупинено виплату за відсутності законодавчо встановлених підстав.

При прийнятті рішення, судом апеляційної інстанції враховано також висновки Великої Палати Верховного Суду у постанові від 04 вересня 2018 року у справі № 805/402/18.

Детальніше з текстом постанови від 26 лютого 2019 року по справі №360/3312/18 можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/80103846>.

Аналогічна правова позиція висловлена у постановках від 26 та 27 лютого 2019 року:

- (справа № 812/1251/18) - <http://reyestr.court.gov.ua/Review/80105503>;
- (справа № 360/3317/18) – <http://reyestr.court.gov.ua/Review/80104339>;

Спори щодо зняття публічного обтяження – податкової застави майна банку та вилучення запису з Державного реєстру обтяжень рухомого майна.

26 лютого 2019 року Перший апеляційний адміністративний суд розглянув у відкритому судовому засіданні справу за позовом банку до Головного управління ДФС про визнання протиправною бездіяльності та зобов'язання вчинити певні дії за апеляційною скаргою Головного управління ДФС на рішення Луганського окружного адміністративного суду від 24 жовтня 2018 року.

За результатами розгляду справи Першим апеляційним адміністративним судом прийнято постанову, в якій зазначено про таке.

У справі, що розглядається суди встановили, що посадовою особою контролюючого органу прийнято рішення про опис майна банку у податкову заставу у зв'язку з несплатою грошового зобов'язання з плати за землю (земельний податок та/або орендній платі за земельні ділянки державної або комунальної власності) на підставі якого, у подальшому, до Державного реєстру обтяжень рухомого майна внесено відомості щодо обтяження майна майна банку. На вимогу банку зняти публічне обтяження – податкову заставу майна банку та вилучити з Державного реєстру обтяжень рухомого майна відповідний запис у зв'язку із тим, що такі дії контролюючого органу є прямою та суттєвою перешкодою у виконанні завдань з реалізації майна банку, що ліквідується, і, як наслідок - унеможливлення процесу накопичення ліквідної маси банку, здійснення виплат у передбаченій черговості, контролюючий орган відмовився це зробити, що і стало підставою для звернення до суду з відповідним позовом.

Перший апеляційний адміністративний суд, проаналізувавши усі обставини, дійшов висновку про те, що податкова застава, застосована до позивача згідно рішення контролюючого органу про опис майна, відноситься до видів публічного обтяження, а тому в силу приписів пункту 7 частини 2 статті 46 Закону України “Про систему гарантування вкладів фізичних осіб” від 23.02.2012 №4452-VII, з дня початку процедури ліквідації банку втратила свою чинність. Отже, дізнавшись про процедуру ліквідації банку, контролюючий орган не здійснив дії щодо зняття публічного обтяження – податкової застави майна банку, тим самим допустив протиправну бездіяльність, чим порушив законні права та інтереси позивача, а тому, правильним та ефективним способом захисту порушеного права є зобов’язання контролюючого органу вчинити дії щодо зняття публічного обтяження – податкової застави майна банку із виключенням з Державного реєстру обтяжень рухомого майна відповідного запису.

При прийнятті рішення Першим апеляційним адміністративним судом враховано правову позицію, викладену у постановках Верховного Суду від 21 вересня 2018 року у справі №808/3046/16, від 04 грудня 2018 року у справі № 813/4158/16, від 21 грудня 2018 року у справі № 805/2941/15-а.

Детальніше з текстом постанови від 26 лютого 2019 року по справі №1240/2257/18 можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/80103733>.

Аналогічна правова позиція висловлена у постанові Першого апеляційного адміністративного суду від 26 лютого 2019 року (справа № 1240/2258/18) - <http://reyestr.court.gov.ua/Review/80103751>.

Спори щодо реєстрації податкових накладних в Єдиному реєстрі податкових накладних.

26 лютого 2019 року Перший апеляційний адміністративний суд розглянув у відкритому судовому засіданні справу за позовом Товариства до Головного управління ДФС, Державної фіскальної служби України про визнання дій протиправними, зобов’язання вчинити певні дії за апеляційною скаргою Головного управління ДФС на рішення Донецького окружного адміністративного суду від 19 листопада 2018 року.

За результатами розгляду справи Першим апеляційним адміністративним судом прийнято постанову, в якій зазначено про таке.

У справі, що розглядається суди встановили, що підприємство мало намір зареєструвати податкові накладні в Єдиному реєстрі податкових накладних за фактом передачі товарно-матеріальних цінностей контрагентам, однак контролюючим органом спочатку зупинено реєстрацію відповідних податкових накладних, а у подальшому взагалі відмовлено у реєстрації у зв'язку з ненаданням первинних документів щодо постачання/придбання товарів/послуг, зберігання і транспортування навантаження, розвантаження продукції, складських документів (інвентаризаційних описів), у тому числі рахунків-фактур/інвойсів, акти приймання-передачі товарів.

В ході розгляду справи Першим апеляційним адміністративним судом відзначено, що у разі зупинення реєстрації податкових накладних, фіскальний орган, відповідно до вимог чинного податкового законодавства, має конкретизувати перелік витребуваних ним документів, аби платник податків чітко розумів адресовану йому вимогу, однак, у справі, що розглядається, квитанція про зупинення реєстрації податкових накладних містить загальну фразу про необхідність надання достатніх для прийняття фіскальним органом рішення про реєстрацію податкових накладних документів без конкретизації їх переліку, що є порушенням норм матеріального права.

З урахуванням наведеного, Перший апеляційний адміністративний суд дійшов висновку, що перерахування грошових коштів та проведення розрахунків на умовах укладених договорів не впливає на наявність в Товариства права на формування податкового кредиту, оскільки податкові накладні склалися за фактом передачі товарно-матеріальних цінностей, а тому, у контролюючого органу були відсутні правові підстави для відмови Товариству у реєстрації податкових накладних шляхом прийняття відповідного рішення.

Детальніше з текстом постанови від 26 лютого 2019 року по справі № 0540/5346/18-а можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/80104366>.

Аналогічна правова позиція висловлена у постановах Першого апеляційного адміністративного суду від 26 лютого 2019 року:

- (справа № 0540/5662/18-а) -
<http://reyestr.court.gov.ua/Review/80104713> ;
 - (справа № 0540/7664/18-а) -
<http://reyestr.court.gov.ua/Review/80103686>.

Спори щодо вчинення суб'єктом господарювання реального здійснення господарських операцій.

26 лютого 2019 року Першим апеляційним адміністративним судом розглянуто у відкритому судовому засіданні справу за позовом Товариства до Головного управління ДФС про визнання дії протиправною, зобов'язання вчинити певні дії за апеляційною скаргою Головного управління ДФС у Донецькій області на рішення Донецького окружного адміністративного суду від 22 листопада 2018 року.

За результатами розгляду справи Першим апеляційним адміністративним судом прийнято постанову, в якій зазначено про таке.

В ході проведення посадовими особами контролюючого органу документальної позапланової невиїзної перевірки Товариства з питань достовірності формування та віднесення суми податку на додану вартість до податкового кредиту в деклараціях з податку на додану вартість по взаємовідносинам з контрагентами – постачальниками виявлено порушення платником податку на додану вартість вимог приписів Податкового кодексу України та прийнято податкове повідомлення-рішення, яким до Товариства застосовано штрафні санкції.

Приймаючи рішення, Перший апеляційний адміністративний суд зазначив, що реальність фактичного здійснення господарських операцій, проведених між позивачем та його контрагентами-постачальниками підтверджується наявними у справі первинними документами, які долучено у повному обсязі до матеріалів справи та які надавались представникам фіскального органу під час проведення перевірки, які, у свою чергу, безпідставно, з посиланням на порушення правил їх заповнення та неналежне оформлення проігноровані контролюючим органом при оцінці податкових наслідків господарських операцій.

За висновком Першого апеляційного адміністративного суду, наявність певних недоліків при заповненні первинних документів не може свідчити на невідповідність вказаних документів та не підтвердження вчинення господарських операцій, оскільки формальні помилки в первинних документах не можуть слугувати підставою для висновків про відсутність господарської операції, якщо з інших даних вбачається, що фактичний рух активів або зміни у власному капіталі чи зобов'язаннях платника податків, у зв'язку з його господарською діяльністю мали місце.

Детальніше з текстом постанови від 26 лютого 2019 року по справі № 0540/6186/18-а можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/80104747>.

Спори щодо правомірності винесення наказу «Про проведення документальної позапланової виїзної перевірки товариства» на підставі ухвали слідчого судді районного суду.

26 лютого 2019 року Перший апеляційний адміністративний суд розглянув в порядку письмового провадження адміністративну справу за позовом Товариства до податкового органу про визнання протиправним та скасування наказу «Про проведення документальної позапланової виїзної перевірки товариства».

Розглядаючи дану справу Першим апеляційним адміністративним судом прийнято постанову, в якій зазначено наступне.

На підставі ухвали слідчого судді районного суду, фіскальним органом призначено документальну позапланову виїзну перевірку товариства у відповідності до підпункту 78.1.11 пункту 78.1 статті 78 Податкового кодексу України. Позивачем, у свою чергу, відмовлено у допуску посадових осіб фіскального органу до проведення документальної позапланової виїзної перевірки з підстав протиправності цієї перевірки, оскільки ухвала слідчого судді про призначення документальної позапланової виїзної перевірки Товариства ухвалена з порушенням вимог кримінального процесуального законодавства.

В ході розгляду справи встановлено, що ухвалою суду апеляційної інстанції скасовано вищевказану ухвалу слідчого судді районного суду, оскільки позивач відсутній у клопотанні слідчого у переліку суб'єктів підприємницької діяльності, які підлягають перевірці.

Тобто, оскільки, ухвала слідчого судді, яка стала підставою для прийняття оскаржуваного позивачем індивідуального акту, в установленому Кримінальному процесуальному кодексі України порядку скасована, як така, що прийнята з порушенням норм права, наказ «Про проведення документальної позапланової виїзної перевірки товариства» є таким, що винесений протиправно, а тому підлягає скасуванню.

При прийнятті рішення, Першим апеляційним адміністративним судом враховано правову позицію, викладену в ухвалі Верховного Суду від 06 серпня 2018 року по справі №826/9251/17 (№К/9901/57583/18).

Детальніше з текстом постанови від 26 лютого 2019 року по справі №805/3713/18-а можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/80103726>.

Спори щодо порушення суб'єктами підприємницької діяльності законодавства про працю.

26 лютого 2019 року Перший апеляційний адміністративний суд розглянув в порядку письмового провадження адміністративну справу за позовом фізичної особи-підприємця до Головного управління Держпраці про визнання протиправною та скасування постанови про накладення штрафу за апеляційною скаргою фізичної особи-підприємця на рішення Донецького окружного адміністративного суду від 19 грудня 2018 року.

Розглядаючи дану справу Першим апеляційним адміністративним судом прийнято постанову, в якій зазначено наступне.

Відповідно до матеріалів справи Головним управлінням Держпраці проведено інспекційне відвідування фізичної особи-підприємця з питань належного оформлення працівників. За результатами проведення відповідного інспекційного відвідування, виявлено наявність трудових відносин без оформлення трудових договорів, що є порушенням вимог чинного трудового законодавства.

За результатами розгляду справи Перший апеляційний адміністративний суд дійшов висновку про недотримання фізичною особою-підприємцем у межах спірних правовідносин вимог статті 24 Кодексу законів про працю України в частині обов'язкового укладання трудових договорів у письмовій формі шляхом укладення договору (контракту), або видання наказу, або розпорядження та повідомлення центрального органу виконавчої влади з питань забезпечення формування та реалізації державної політики з адміністрування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування про прийняття працівника на роботу в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, що свідчить про те, що спірна постанова про накладення штрафу є правомірною та підстави для її скасування відсутні.

При вирішенні справи по суті заявлених позовних вимог Першим апеляційним адміністративним судом враховано висновки Верховного Суду, викладені у постанові від 04 липня 2018 року № 820/1432/17.

Детальніше з текстом постанови від 26 лютого 2019 року по справі № 0540/7665/18-а можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/80103757>.